

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa J. G.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie X. i Gminie Z.
o odszkodowanie i zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 20 stycznia 2012 r.,
zażalenia powoda na postanowienie o kosztach procesu
zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 6 kwietnia 2011 r.,

zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, iż odstępuje od obciążania powoda kosztami postępowania apelacyjnego;

- 1. przyznaje adw. A. J. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwotę 900 (dziewięćset) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem zawartym w wyroku z dnia 6 kwietnia 2011 r. Sąd Apelacyjny zasądził od powoda na rzecz pozwanych koszty postępowania w łącznej kwocie 5400 złotych, opierając się na treści art. 98 k.p.c. Wskazał, iż nie znalazł podstaw do zastosowania, przy orzekaniu o kosztach postępowania, art. 102 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania złożył powód, wnosząc o jego uchylenie, ewentualnie zmianę oraz orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu wskazał, iż Sąd wadliwie uznał, że w sprawie nie znajduje zastosowania art. 102 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione. Skarżący podniósł, że Sąd opierając się na treści art. 98 k.p.c. i orzekając o kosztach postępowania, naruszył art. 102 k.p.c., wskazując, iż w sprawie występują szczególnie uzasadnione okoliczności, które uzasadniają odstąpienie od obciążania powoda kosztami postępowania. Przywołany przez skarżącego przepis, istotnie przewiduje wyjątek od - odnoszącej się do obowiązku rozliczania kosztów postępowania - zasady odpowiedzialności za wynik procesu i pozwala na odstąpienie od niej „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”. Fakt ich wystąpienia (bądź braku) podlega ocenie sądu orzekającego w jednostkowym przypadku, także na tle całokształtu rozpoznanej sprawy. Sąd ustalił, że powód utrzymuje się z zasiłku stałego w łącznej kwocie 444 złotych oraz posiada nieruchomości o powierzchni 2775 m² zabudowaną domem mieszkalnym o pow. 100 m² oraz budynkiem gospodarczym; ponadto posiada także niewielki udział w innej nieruchomości. W ocenie Sądu Apelacyjnego fakt posiadania przez powoda nieruchomości świadczy o tym, że jego stan majątkowy pozwala na poniesienie zasądzonych od niego na rzecz pozwanych kosztów postępowania. Stanowisko to nie zasługuje na aprobatę. Dokonując oceny sytuacji materialnej strony należy mieć na względzie nie tylko fakt posiadania przez nią określonego nieprzynoszącego dochodu majątku, lecz także możliwości

dysponowania nim oraz ewentualny wpływ spieniężenia majątku trwałego na sytuację osobistą strony.

Powód utrzymuje się z zasiłku stałego w wysokości 444 złotych, co bezsprzecznie stanowi o jego niskim dochodzie. Jednocześnie posiada majątek trwały w postaci nieruchomości, w której zamieszkuje i która stanowi jego ośrodek życiowy. Zatem sprzedaż nieruchomości celem spłaty zasądzonych od niego kosztów postępowania, jak trafnie wskazał powód, pozbawiłoby go mieszkania.

Mając na uwadze powyższe względy, na podstawie art. 394¹ § 1 pkt. 2 k.p.c. i art. 398¹⁶ k.p.c. orzeczono jak na wstępie.